

کتاب محله: شیخ هادی

پدیدآورندگان: انسیه ذوقی فرد، صالح اولاد دمشقیه
سفارش دهنده: سازمان نوسازی شهر تهران،
معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری، اداره پژوهش
ناظران: مونا محمدزاده، مریم احمدی
ویراستار: مونا محمدزاده
طراح جلد: خسرو اشتیری
صفحه‌آرا: بنفشه علی عباسی
طراح گرافیک: مهدی لشگری
همکاران سازمان: علی خانی، صفیه طیبی

سازمان نوسازی شهر تهران

چاپ اول / پاییز ۱۴۰۰
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۵۰۰/۰۰۰ ریال
چاپ و صحافی: همشهری

سرشناسه	ذوقی فرد انسیه، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	کتاب محله: شیخ هادی / پدیدآورندگان انسیه ذوقی فرد، صالح اولاد دمشقیه؛ سفارش دهنده سازمان نوسازی شهر تهران، معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری، اداره پژوهش؛ ویراستار مونا محمدزاده.
مشخصات نشر	تهران: همشهری، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۴/۵×۲۱/۵ م.م.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۳۳۰-۳۷۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	فهرست شده
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	محله‌ها - ایران - تهران
موضوع	Neighborhoods -- Iran -- Tehran
موضوع	شیخ هادی (محله)
موضوع	(Sheikh Hadi (Tehran, Iran
شناسه افزوده	اولاد دمشقیه، صالح، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	سازمان نوسازی شهر تهران، معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری، اداره پژوهش
رده بندی کنگره	DSRY.۷۲۹
رده بندی دیویی	۹۵۵/۱۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۲۰۲۰۹

مدیر فروش: مهدی لبافی

تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۳

فروش اینترنتی:

www.hamshahrimarket.com

تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۴

hamshahripub
hamshahripub@gmail.com

نشانی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، نرسیده به
پارکوی، کوچه توج، شماره ۱۴، طبقه دوم غربی
تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۳. دورنگار: ۲۳۰۲۳۲۹۸

کتابخانه محسنه؛ شیخے مادی

انسبہ ذوقی فرد - صالح اولاد دمشقیہ

محلّه به عنوان کوچک‌ترین سطح نظام برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها، نقشی اساسی و بنیادین در فرایند توسعه پایدار شهری را دارا است. این حوزه‌های فضایی در حقیقت بلوک‌های سازنده سیستم و ساختار فضایی شهر هستند. مقوله هویت و نداشتن تعلق مکانی یکی از مهم‌ترین مسایل و چالش‌های شهر، معماری و شهرسازی معاصر ایران به‌شمار می‌آید. شکل‌گیری نهادهای اجتماعی، اعتلای ارزش‌های فرهنگی، گسترش و تحکیم روابط و مناسبات اجتماعی و پاسداری از ارزش‌های انسانی و هویت‌های محلی و ملی است که به یک مکان معنا می‌بخشد و آن را تبدیل به محلّه و شهر می‌کند. ثبت خاطرات، روایات و بازنمایی اندرونی‌های محلّه‌های کهن از جمله محلات شهر تهران، می‌تواند سبب بازیابی و بازشناسی بخشی از هویت محلّه شود.

سازمان نوسازی شهر تهران در راستای مأموریت‌های خود و با اتخاذ رویکرد توسعه محلّه‌ای در نوسازی بافت فرسوده و ناکارآمد شهر تهران به عنوان رهیافتی کل‌نگر و جامع و هم‌چنین با تأکید بر حفظ و احیای روابط و سرودهای اجتماعی محلات به عنوان نیروی پیشران فرایند نوسازی، تهیه و تدوین مجموعه کتاب‌های محلّه را در دستور کار خود قرار داده است. مجموعه کتاب‌های محلّه به مثابه شناسنامه محلات، با هدف معرفی تاریخچه محلات، رویدادهای مهم و اشخاص تأثیرگذار یک محلّه و انعکاس بخشی از دارایی‌های اجتماعی آن است که به زبانی ساده، شیوا و قابل استفاده برای تمام شهروندان با همکاری دفتر توسعه محلّه تدوین شده است. آنانی که بی‌واسطه با ساکنان محلات در ارتباط بوده و از پیشینه و تاریخ محلات، شرایط اقتصادی، اجتماعی و کالبدی آن‌ها آگاهی دارند. امید است این مجموعه بتواند با بهبود حس تعلق ساکنان و فراهم ساختن بستری شرایط مشارکت هر چه بیشتر آنان فرایند توسعه محلات را تسهیل کند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از شرکت پویا پژوهش پیشگام آریا و نویسندگان کتاب برای تلاش در تهیه و هم‌چنین از همکاران خود در اداره پژوهش، برای راهبری، ارزیابی و تنظیم این مجموعه تشکر و قدرانی کنم.

کاوه حاجی‌علی‌اکبری

مدیر عامل

فهرست

.....	سخن نخست	۹
.....	فصل اول: محله شیخ هادی؛ پیروز (دوره قاجاریه)	۱۵
.....	مرد آدم ساز	۱۶
.....	شهر بدون دیوار نمی شود	۲۴
.....	یک وجب کاخ برای خواب	۲۶
.....	دارالخلافت باهره	۲۶
.....	این شیخ هادی یا اون شیخ هادی؟	۲۹
.....	سرآغاز یک باغ در «دولت»	۳۱
.....	الیوم یا همیشه؟ مسئله این است!	۳۶
.....	وبا با داس آمد؛ وبا در محرم آمد	۴۰
.....	درویش را نباشد برگ سرای سلطان	۴۴
.....	بماند به یادگار	۴۹
.....	ماهی از سرگنده گردد نی زدم	۵۴
.....	فرهنگ جدید ایران هم پدر دارد	۶۰
.....	بنفشه زار شود تربتم چو درگذرم	۶۲
.....	این مملکت مشروطه و عدالت خانه می خواهد	۷۰
.....	بیا به میکده و چهره ارغوانی کن	۷۳
.....	شکل گیری انجمن های زنان و مشروطه، زنان مسلح به چماق و قلم	۷۸
.....	آن روی سکه وبا: علم، ایمان، خیریه، امید	۸۴

فصل دوم: محله شیخ هادی؛ دیروز.....	۹۱
اینجا دیگر جای ما نیست: کاخ آمد و تخت جم، دولت را برباد داد	۹۲
اتفاق دوست نداشتنی نزدیک سقاخانه	۱۰۰
هرکسی آن درود عاقبت کار که کشت	۱۰۳
هشت گنبد در کنار گورستان، حمام جنی و چند داستان دیگر	۱۱۰
حکایت گوشواره های قمرالملوک	۱۱۶
تهران رسماً تقسیم شد	۱۱۹
آن نادر نوادر ایام، آن شیر پیر بسته به زنجیر... در آغوش مادرش آرام گرفت ...	۱۲۴
آنچه تو را نکشد قوی ترت می کند	۱۳۰
فصل سوم: محله شیخ هادی؛ امروز (دوره معاصر)	۱۳۵
تصرف سنا، نفوذ در مرمر، انفجار در ریاستور	۱۳۶
شهادت در وقت اضافه	۱۴۰
روی هم رفته زن و شوهر مهربانی هستند	۱۴۷
غریب تراز قریب	۱۴۹
به حافظه ات بسیار حالمان را که خوب بود ولی باور نکن!	۱۵۱
همه جا خانه عشق است چه مسجد چه کنشت	۱۵۲
پُرسه در امروز شیخ هادی	۱۵۶
در خیابان ولی عصر شروع شد	۱۶۴
قصه خیابان پاریس و پس کوچه هایش	۱۶۷
خانه ام ابریست	۱۷۰
باتوق نخبگان فرامحلی	۱۷۵
خانه های خلوت	۱۸۳

۱۹۱	 فصل چهارم: فردای محله
۱۹۲	 من خواب دیده‌ام که تو تعبیر می‌شوی
۲۱۳	 منابع

www.ketab.ir